

Spremljanje izvajanja Akcijskega programa za invalide 2014–2021

**Poročilo o uresničevanju
Akcijskega programa za invalide 2014–2021 v letu 2019**

Priloga k poročilu

Ljubljana, julij 2020

KAZALO

Priloga A.....	3
A1: Priloga (Navodila).....	3
Preglednica 1: Preglednica Navodila za poročanje API 2014–2021, za leto 2019	3
Priloga B: priloge posameznih poročevalcev.....	9
B1: Priloga (Ministrstvo za pravosodje) Program dogodka »Dnevi duševnega zdravja«	9
B2: Tehnični predlogi rešitev za neposredno pretvarjanje govora v tekst za naglušne, ki ne uporabljajo slovenskega znakovnega jezika	12
B3: Priloga (ZZZS).....	16
Preglednica 2: Stroški izdanih, izposojenih in servisiranih medicinskih pripomočkov po skupinah v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja v letih 2018 in 2019	16
B4: Priloga (ZZZS).....	18
Preglednica 3: Število naročilnic, na podlagi katerih so bili izdani in izposojeni medicinski pripomočki, po skupinah medicinskih pripomočkov v letih 2018 in 2019	18
B5: Priloga (MK)	19

Priloga A

A1: Priloga (Navodila)

Preglednica 1: Preglednica Navodila za poročanje API 2014–2021, za leto 2019

Poročevalci	Cilji in ukrepi
Ministrstvo za kulturo	
Direktorati in službe	
Direktorat za medije	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 4, 5 Cilj 3, ukrep 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 5, 7
Direktorat za ustvarjalnost (vključuje Sektor za umetnost in Sektor za statusne zadeve)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 7, 9 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
Direktorat za kulturno dediščino (vključuje Sektor za muzeje, arhive in knjižnice, Sektor za nepremično kulturno dediščino in Informacijsko-dokumentacijski center za kulturno dediščino)	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 9 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8
Informacijsko-dokumentacijski center za kulturno dediščino (INDOK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 7, 8
Arhiv Republike Slovenije (organ v sestavi MK)	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 9 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2
Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5 Cilj 2, ukrep 7 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 4, 5, 8
Služba za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 4, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2
Služba za slovenski jezik	Cilj 1, ukrep 1, 2, 4, 5 Cilj 3, ukrep 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 8, ukrep 1, 2
Služba za kadrovske in splošne zadeve	Cilj 4, ukrep 3 Cilj 5, ukrep 1
Služba za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem	Cilj 3, ukrep 2 Cilj 8, ukrep 2

Poročevalci	Cilji in ukrepi
Služba za informatiko in upravno poslovanje	Cilj 1, ukrep 1, 2, 4, 5 Cilj 3, ukrep 3
Pravna služba MK	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5 Cilj 8, ukrep 6
Služba za proračun in finance	Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 2
Inšpektorat RS za kulturo in medije (organ v sestavi MK)	Cilj 1, ukrep 1, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 6 Cilj 12, ukrep 1, 2
Urad RS za verske skupnosti	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 10, ukrep 1
Javne kulturne ustanove	
Slovenske splošne knjižnice (skupno 58 knjižnic, organiziranih v 10 območij – poroča Sektor za muzeje, arhive in knjižnice na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 4, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 4, 7, 8
Narodna in univerzitetna knjižnica Ljubljana (poroča Sektor za muzeje, arhive in knjižnice na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 4, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 7, 8
Arhivi (poroča Sektor za muzeje, arhive in knjižnice na MK)	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 9 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1
Muzeji (poroča Sektor za muzeje, arhive in knjižnice na MK)	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
Galerije (poroča Sektor za umetnost na MK)	Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
Gledališča (poroča Sektor za umetnost na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
Javne glasbene ustanove (Slovenska filharmonija, SNG Opera in balet Ljubljana ipd. – poroča Sektor za umetnost na MK)	Cilj 1, ukrep 1 Cilj 3, ukrep 2, 3 Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12 Cilj 5, ukrep 1 Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 5 Cilj 3, ukrep 2, 3

Poročevalci	Cilji in ukrepi
Javne ustanove za filmsko umetnost (Slovenski filmski center (SFC), Viba film, Slovenski filmski muzej – poroča Sektor za umetnost na MK)	Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 9, 12
	Cilj 5, ukrep 1
	Cilj 8, ukrep 1, 2
Cankarjev dom v Ljubljani (poroča Sektor za umetnost na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 5
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – JSKD (poroča Direktorat za medije na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 4, 5
	Cilj 3, ukrep 2, 3
	Cilj 4, ukrep 3, 4, 6, 12
	Cilj 5, ukrep 1
	Cilj 8, ukrep 1, 2, 4
Javna agencija RS za knjigo (poroča Sektor za muzeje, arhive in knjižnice)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 4, 5
	Cilj 3, ukrep 3
	Cilj 4, ukrep 4, 6, 12
	Cilj 5, ukrep 1
	Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 7
Radiotelevizija Slovenija (poroča Direktorat za medije na MK)	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 5
	Cilj 3, ukrep 3
	Cilj 4, ukrep 3, 4, 12
	Cilj 5, ukrep 1
	Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 4
Kulturni spomeniki v RS (poroča Sektor za nepremično kulturno dediščino na MK)	Cilj 3, ukrep 2, 3
	Cilj 8, ukrep 1, 2
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	
Direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja	Cilj 2, ukrep 3
	Cilj 4, ukrep 10, 12
	Cilj 5, ukrep 1, 3
	Cilj 6, ukrep 1, 6
	Cilj 11, ukrep 1, 2, 3
	Cilj 13, ukrep 9
Direktorat za družino	Cilj 2, ukrep 2
	Cilj 6, ukrep 2, 4
	Cilj 12, ukrep 2
Direktorat za socialne zadeve	Cilj 2, ukrep 1, 4, 7
	Cilj 4, ukrep 2
	Cilj 5, ukrep 4
	Cilj 6, ukrep 1, 2, 3, 5, 6
	Cilj 7, ukrep 1
	Cilj 13, ukrep 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Direktorat za trg dela in zaposlovanje	Cilj 4, ukrep 1, 5
	Cilj 5, ukrep 1, 2
Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela	Cilj 12, ukrep 3
Služba za enake možnosti in evropsko koordinacijo	Cilj 12, ukrep 2
Javni jamstveni, preživninski in invalidski sklad RS	Cilj 5, ukrep 1
Ministrstvo za infrastrukturo	
Direktorat za trajnostno mobilnost in prometno politiko	
Sektor za javni potniški promet	Cilj 3, ukrep 1

Poročevalci	Cilji in ukrepi
Direktorat za letalski in pomorski promet	
Sektor za letalstvo	Cilj 3, ukrep 1
Sektor za pomorstvo	Cilj 3, ukrep 1, 2
Direktorat za kopenski promet	
Sektor za ceste	Cilj 3, ukrep 1
Sektor za cestni promet in logistiko	Cilj 3, ukrep 1
Sektor za železnice in žičnice	Cilj 3, ukrep 1
Direktorat za energijo	
Direktorat za energijo	Cilj 3, ukrep 2
Pomorska inšpekcija Uprave	
Pomorska inšpekcija Uprave	
Republike Slovenije za pomorstvo	
Republike Slovenije za pomorstvo	
Ministrstvo za okolje in prostor	
Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	
Sektor za urejanje prostora na državni ravni	Cilj 3, ukrep 2
Sektor za urejanje prostora na lokalni ravni	Cilj 3, ukrep 2
Sektor za graditev in stanovanja	Cilj 3, ukrep 2
	Cilj 2, ukrep 5, 6
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport	
Direktorati in službe MIZŠ	Cilj 4, ukrep 1, 7, 10
	Cilj 9, ukrep 1, 5, 6
Zavod RS za šolstvo (ZRŠŠ)	Cilj 4, ukrep 2, 5, 6
Visokošolske institucije (VI)	Cilj 4, ukrep 1, 11
Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez (OKS-ZŠZ)	Cilj 9, ukrep 6
Ministrstvo za zunanje zadeve	
Sektor za človekove pravice	Cilj 1, ukrep 2
	Cilj 13, ukrep 1
Ministrstvo za javno upravo	
Direktorat za javni sektor	Cilj 5, ukrep 3
Ministrstvo za notranje zadeve	
Policija	Cilj 12, ukrep 7
Ministrstvo za zdravje	
	Cilj 7, ukrep 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Ministrstvo za finance	
	Cilj 6, ukrep 1
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo	
	Lahko poroča o vseh ciljih in ukrepih.
Ministrstvo za pravosodje	
	Lahko poroča o vseh ciljih in ukrepih.
VLADNE SLUŽBE	
Statistični urad RS	
SURS	SURS sicer sam ne sodeluje neposredno pri uresničevanju posameznih ciljev oz. ukrepov, določenih v akcijskem programu za invalide, pač

Poročevalci	Cilji in ukrepi
	pa različnim nosilcem teh nalog omogoča, da imajo na voljo potrebne informacije in podatke pri vrednotenju storjenega za uresničevanje ciljev, postavljenih v programu.
STROKOVNE INSTITUCIJE	
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	
Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije	Cilj 5, ukrep 1, 3 Cilj 7, ukrep 11
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije	
Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije	Cilj 7, ukrep 3, 5, 7
Inštitut RS za socialno varstvo	
Inštitut RS za socialno varstvo	IRSSV poroča pri tistih ciljih, na področju katerih je v preteklem letu opravil naloge.
Zavod RS za zaposlovanje	
Zavod RS za zaposlovanje	Cilj 5, ukrep 1, 2, 3, 4
Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS – Soča	
Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS – Soča	Cilj 1, ukrep 2, 4 Cilj 5, ukrep 1, 3, 6
Skupnost organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami	
Javni zavodi in koncesionarji	Cilj 1, ukrep 2, 4 Cilj 4, ukrep 5 Cilj 7, ukrep 10 Cilj 13, ukrep 2
Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v RS	
Izvajalci zaposlitvene rehabilitacije	Cilj 1, ukrep 2 Cilj 5, ukrep 1, 3, 5, 6
Nacionalni inštitut za javno zdravje	
	Lahko poročajo o vseh ciljih in ukrepih.
INVALIDSKE IN DRUGE ORGANIZACIJE	
Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije	
NSIOS in članice	Cilj 1, ukrep 1, 2, 3, 4, 5 Cilj 2, ukrep 2, 7 Cilj 3, ukrep 3 Cilj 4, ukrep 1, 2, 9, 10, 11, 12 Cilj 5, ukrep 1, 2, 3 Cilj 6, ukrep 6 Cilj 7, ukrep 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 Cilj 8, ukrep 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 Cilj 9, ukrep 1, 2, 3, 6 Cilj 11, ukrep 1, 2, 3 Cilj 12, ukrep 1, 2, 3, 4, 5 Cilj 13, ukrep 8
Zveza društev upokojencev Slovenije	
	Cilj 1, ukrep 1, 4, 5

Poročevalci	Cilji in ukrepi
	Cilj 13, ukrep 1, 5, 7, 8, 9, 10
Zveza društev za cerebralno paralizo Slovenije – Sonček	
	Lahko poročajo o vseh ciljih in ukrepih z vidika nevladnih organizacij.
YHD – Društvo za teorijo in kulturo hendikepa	
	Lahko poročajo o vseh ciljih in ukrepih z vidika nevladnih organizacij.
Slovenska Karitas	
	Lahko poroča o vseh ciljih in ukrepih.

Priloga B: priloge posameznih poročevalcev

B1: Priloga (Ministrstvo za pravosodje) Program dogodka »Dnevi duševnega zdravja«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

CENTER ZA IZOBRAŽEVANJE V PRAVOSODJU

UČINKOVITO
PRAVOSODJE

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

DNEVI DUŠEVNEGA ZDRAVJA 2019
UČINKOVITI PREHODI V POSTOPKU STROKOVNE OBRAVNAVE
18. in 19. september 2019
Grand hotel Bernardin, Portorož

OSNUTEK PROGRAMA

Vodja konference: Peter Svetina, varuh človekovih pravic

Prvi dan, 18. september 2019

8.00–9.00	Registracija udeležencev
9.00–9.30	Uvodni nagovori Peter Svetina , varuh človekovih pravic, Varuh človekovih pravic Republike Slovenije Kristina Kuhanec Tratar , v. d. generalnega direktorja Direktorata za zdravstveno varstvo, Ministrstvo za zdravje Mag. Urban Krajcar , državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
9.30–9.45	Predstavitev primera namestitve stanovalke v varovano bivalno enoto DSO Ljubljana Vič-Rudnik in njene premestitve v negovalno bivalno enoto – dileme Mag. Melita Zorec , direktorica, Dom starejših občanov Ljubljana Vič-Rudnik
9.45–10.00	Predstavitev dela koordinatorja obravnave v skupnosti in nadzorovane obravnave Bojan Perše , koordinator obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Severna Primorska
10.00–11.00	Predstavitev celovite obravnave v nevladni organizaciji preko primerov uporabnikov treh različnih programov: Dnevni centri, Pisarne za informiranje in svetovanje ter Stanovanjske skupine Tanja Velkov , društvo Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja Anja Rozman , društvo Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja Jelena Ratković , društvo Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja
11.00–11.30	Odmor za kavo
11.30–12.15	Dileme sodnika pri odločanju o prehodu in sodelovanju s sodnimi izvedenci v postopku obravnave pred sodišči Polona Marjetič Zemljič , višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani

- 12.15–13.00 **Vidik izvedenca psihiatra – smernice za delo**
Gorazd Vojteh Mrevlje, dr. med., sodni izvedenec za podpodročje psihiatrije
- 13.00–14.30 Odmor za kosilo
- 14.30–15.30 **Ocenjevanje statusa bolnikov z demenco**
Prof. dr. Zvezdan Pirtovšek, dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana
- 15.30–15.45 Odmor
- 15.45–16.45 **Predstavitev Centrov za duševno zdravje v skladu z Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja 2018–2028 (ReNPDZ18–28)**
Jožica Maučec Zakotnik, dr. med., Nacionalni inštitut za javno zdravje
Prof. dr. Vesna Švab, dr. med., spec. psihiatrije, Nacionalni inštitut za javno zdravje, ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, Center za duševno zdravje Sevnica
Prof. dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, dr. med., spec. psihiatrije, Specialistična ambulanta za psihiatrijo, Center za duševno zdravje Sevnica
Dr. Marija Anderluh, dr. med., Služba za otroško psihiatrijo, Univerzitetni klinični center Ljubljana
- 16.45–17.15 **Predstavitev Zakona o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih**
Mag Evelin Pristavec Tratar, Ministrstvo za pravosodje
- 17.15–17.45 Zaključek prvega dne konference

Drugi dan, 19. september 2019

- 9.00–10.00 **Osební načrt kot osnova celostne obravnave – okrogla miza**
Vodja okrogle mize
Dr. Suzana Oreški, društvo Altra, Odbor za novosti v duševnem zdravju
Sodelujoči na okrogli mizi
Bojan Perše, socialni delavec, Center za socialno delo Severna Primorska
Jelena Ratković, društvo Ozara Slovenija, Nacionalno združenje za kakovost življenja
Polona Marjetič Zemljič, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani
Prof. dr. Vesna Švab, dr. med., spec. psihiatrije, Nacionalni inštitut za javno zdravje, ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje, Center za duševno zdravje Sevnica
Gorazd Vojteh Mrevlje, dr. med., sodni izvedenec za podpodročje psihiatrije
- 10.00–10.30 Odmor za kavo

- 10.30–12.30 **Osební načrt, ki ga sooblikujejo vsi, ki se vključujejo v obravnavo – realnost ali utopija? – delavnice**
 Vodje delavnic
Simon Zagorc, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
Nadja Čobal, Ministrstvo za zdravje
Polona Pulko, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Celje
Alenka Kolar, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Celje
Bojan Perše, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Severna Primorska
Katja Čelič, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Dolenjska in Bela Krajina
Tatjana Romih, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Osrednja Slovenija - Zahod
Tina Širnik, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Osrednja Slovenija - Vzhod
Nataša Novak, koordinatorka obravnave v skupnosti, Center za socialno delo Severna Primorska
Irena Zemljič, univ. dipl. soc. del., Skupnost Center za socialno delo Slovenije
Polona Marjetič Zemljič, višja sodnica, Višje sodišče v Ljubljani

12.30–13.45 Poročanje in zaključki konference

VARUH ČLOVEKOVIH PRAVIC	REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE	

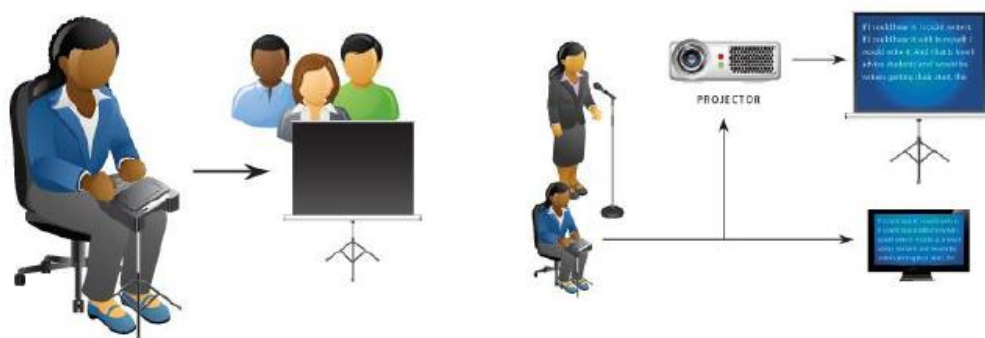

Dostopnost sodnih razprav za osebe z okvaro sluha, ki ne uporabljajo slovenskega znakovnega jezika (SZJ)

Neposredno pretvarjanje govora v tekst (speech to text ali *real-time captioning*)

Za nemoten dostopnost in spremljanje sodne razprave oseb z okvaro sluha, ki ne uporabljajo SZJ je najbolj primerna in učinkovita metoda – neposredno pretvarjanje govora v tekst.

Zaradi slušne oviranosti, so za osebe z okvaro sluha ključnega pomena tudi vizualne informacije, saj kljub temu da govor sprejemajo preko slušnega aparata ali dodatnih slušalk njihovo slušno razumevanje nikoli ni 100%. Zaradi navedenih ovir je nepogrešljivo, da oseba ki ima težave s sluhom, lahko izrečeno besedo tudi prebere.

Uporabniki slušnih aparatov in osebe z okvaro sluha, ki aparata še nimajo, imajo težave z razumevanjem govora v okoliščinah, kjer se v razpravo vključuje več oseb, kjer je prostor velik, močna akustičnost in kjer je govorec oddaljen od poslušalca. Prav tako je v večjih prostorih, kjer potekajo razprave, sestanki, individualni pogovori, takšna prilagoditev nepogrešljiv element do enakopravne možnosti vključevanja v dogajanje.

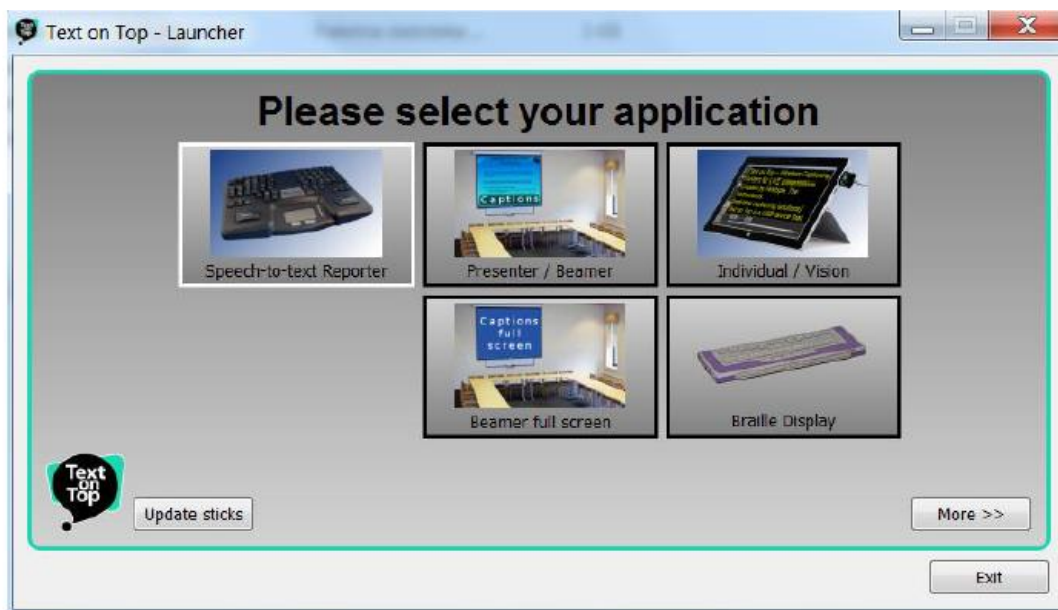
V omenjenem primeru zadošča, da se govorjena beseda zapisuje preko projektorja na platno ali direktno na zaslon. Na ta način oseba, ki ima težave s sluhom, brez težav spremlja razpravo. Za ta namen je potrebna prisotnost osebe, ki govorjeno besedo sproti pretvarja v besedilo, prenosni računalnik, programska oprema (mi uporabljamo programsko opremo [VeloNote](#)), projektor, platno ali zaslon.

Programska oprema [VeloNote](#) je brezplačna in dostopna na spletni povezavi: <http://velotype.com/?Downloads>. V omenjen program se lahko pripravijo tudi daljše besedne zveze, imena nazivi, navedbe, ali daljši zapisi, ki se uporabljajo med raspravo in se jih z dodeljenim ukazom enostavno izpiše na zaslon, da se izogne nepotrebnemu tipkanju.

Lahko pa se vzpostavi tudi brezžična povezava med zapisovalcem in zaslonom s pomočjo USB naprave text-on-top. Omenjana naprava poleg zapisovanja na platno ali zaslon, podpira tudi zapisovanje na mobilne naprave (tablice, računalnike). Primerna pa je tudi za zagotavljanje dostopnosti gluho-slepi osebi, ki uporablja Braillovo vrstico za sledenje govora in besedila. Omenjena naprava že vsebuje potrebno programsko opremo [VeloNote](#).

Več informacij o delovanju omenjene naprave je opisano in pojasnjeno na spletni strani proizvajalca: www.text-on-top.com

Programska oprema za hitrejši vnos govornenega besedila

Za hitrejši in natančnejši vnos govornenega besedila, se lahko uporabljajo tudi različna programska oprema, ki pomaga pri pretvorbi govornenega teksta v besedilo. Eden takih programov je program Typing Assistant, ki zapisovalcu med pisanjem ponuja predloge za zapisovanje daljših besed, ki se na podlagi uporabe tudi samodejno nadgrajuje in dopolnjuje nabor besed. Omenjena programska oprema in njen opis ter navodila za uporabo, so dostopna na spletni strani razvijalca opreme: <http://www.sumitsoft.com/index.htm>.

Na naših dogodkih tudi sami zagotavljamo dostopnost osebam z okvaro sluha na način neposrednega pretvarjanja govora v tekst

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Mladen Veršič, predsednik

B3: Priloga (ZZZS)

Preglednica 2: Stroški izdanih, izposojenih in servisiranih medicinskih pripomočkov po skupinah v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja v letih 2018 in 2019

SKUPINA	Povprečni strošek na zavarovano osebo po skupinah medicinskih pripomočkov			Stroški izdanih medicinskih pripomočkov (v evrih)		Delež stroškov		Indeks stroškov izdanih medicinskih pripomočkov
	2018	2019	Indeks 2018/2019	2018	2019	2018	2019	
proteze udov	2.267,48	2.376,08	104,8%	1.412.640	1.518.316	1,95%	2,00%	107,5%
estelske proteze	114,32	118,10	103,3%	625.224	653.691	0,86%	0,86%	104,6%
orteze	169,88	180,39	106,2%	1.646.943	1.754.252	2,27%	2,32%	106,5%
ortopedska obutev	95,27	91,43	96,0%	510.250	511.445	0,70%	0,67%	100,2%
vozički ter ostali pripomočki za gibanje, stoje in sedenje	360,14	361,63	100,4%	8.225.562	8.422.270	11,36%	11,12%	102,4%
električni simulatorji in ostali aparati	829,44	824,80	99,4%	5.843.422	6.591.785	8,07%	8,70%	112,8%
sanitarni pripomočki	96,17	93,58	97,3%	317.557	325.929	0,44%	0,43%	102,6%
blazine proti preležaninam	73,04	73,10	100,1%	403.883	424.627	0,56%	0,56%	105,1%
kilni pasovi	43,85	43,93	100,2%	105.030	100.815	0,15%	0,13%	96,0%
pripomočki pri umetno izpeljanem črevesju in urostomi	1.307,63	1.336,29	102,2%	4.873.538	4.981.678	6,73%	6,57%	102,2%
pripomočki pri težavah z odvajanjem seča	191,96	195,50	101,8%	16.523.764	17.002.709	22,82%	22,44%	102,9%
pripomočki pri zdravljenju sladkorne bolezni	480,56	499,70	104,0%	19.630.019	20.782.386	27,11%	27,43%	105,9%
kenile	107,55	117,64	109,4%	673.886	771.281	0,93%	1,02%	114,5%
ostali tehnični pripomočki	95,34	169,39	177,7%	220.803	455.821	0,30%	0,60%	206,4%
pripomočki za slepe	139,64	145,77	104,4%	46.920	51.311	0,06%	0,07%	109,4%
slušni aparati	482,10	480,37	99,6%	6.129.379	5.982.027	8,46%	7,89%	97,6%
obvezilni material	95,49	98,80	103,5%	1.033.960	1.018.911	1,43%	1,34%	98,5%
raztopine	11,73	13,01	110,9%	37.188	37.001	0,05%	0,05%	99,5%

SKUPINA	Povprečni strošek na zavarovano osebo po skupinah medicinskih pripomočkov			Stroški izdanih medicinskih pripomočkov (v evrih)		Delež stroškov		Indeks stroškov izdanih medicinskih pripomočkov
	2018	2019	Indeks 2018/2019	2018	2019	2018	2019	
pripomočki za izboljšanje vida	18,89	19,05	100,8%	2.374.637	2.475.839	3,28%	3,27%	104,3%
Stroški popravil, vzdrževanj in prilagoditev	788,95	730,04	92,5%	861.535	935.915	1,19%	1,24%	108,6%
storitve	215,45	217,68	101,0%	379.622	400.539	0,52%	0,53%	105,5%
enkratni pavšalni znesek za izposajo medicinskega pripomočka	34,49	35,27	102,3%	534.446	574.358	0,74%	0,76%	107,5%
Skupaj	251,90	258,56	102,6%	72.410.208	75.772.906	100%	100%	104,6%

B4: Priloga (ZZZS)

Preglednica 3: Število naročilnic, na podlagi katerih so bili izdani in izposojeni medicinski pripomočki, po skupinah medicinskih pripomočkov v letih 2018 in 2019

Šifra skupine MP	Naziv skupine medicinskih pripomočkov	Število vseh izdanih naročilnic (VN)			Število izdanih obnovljivih naročilnic (ON) v vseh naročilnicah		Delež %	
		2018	2019	Indeks 2018/2019	2018	2019	2018	2019
		1	2	3=2/1	4	5	6 = 4/1	7= 5/2
1	Proteze udov	626	555	88,7%	-	-	-	-
2	Estelske proteze	7.013	7.011	100,0%	-	-	-	-
3	orteze	10.379	10.563	101,8%	-	-	-	-
4	ortopedska obutev	5.354	5.368	100,3%	-	-	-	-
5	vozički ter ostali pripomočki za gibanje, stojo in sedenje	33.855	35.058	103,6%	-	-	-	-
6	električni simulatorji in ostali aparati	8.602	9.213	107,1%	-	-	-	-
7	sanitarni pripomočki	3.675	3.781	102,9%	-	-	-	-
8	blazine proti preležaninam	5.788	6.020	104,0%	-	-	-	-
9	kilni pasovi	2.415	2.297	95,1%	-	-	-	-
10	pripomočki pri umetno izpeljanem črevesju in urostomi	15.052	14.638	97,2%	2.296	2.436	15,25%	16,64%
11	pripomočki pri težavah z odvajanjem seča	135.697	133.692	98,5%	23.456	25.943	17,29%	19,41%
12	pripomočki pri zdravljenju sladkorne bolezni	110.640	110.276	99,7%	25.887	28.229	23,40%	25,60%
13	kenile	9.782	10.111	103,4%	-	-	-	-
14	ostali tehnični pripomočki	2.831	3.256	115,0%	-	-	-	-
15	pripomočki za slepe	388	454	117,0%	-	-	-	-
16	slušni aparati	18.013	17.336	96,2%	-	-	-	-
17	obvezilni material	26.401	25.057	94,9%	797	876	3,02%	3,50%
18	raztopine	5.320	4.885	91,8%	-	-	-	-
19	pripomočki za izboljšanje vida	127.328	129.572	101,8%	-	-	-	-
	Skupaj	529.159	529.143	100,0%	52.436	57.484	9,91%	10,86%

Ministrstvo za kulturo
Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice
(koordinator priprave poročila)

POROČILO MINISTRSTVA ZA KULTURO O URESNIČEVANJU
AKCIJSKEGA PROGRAMA ZA INVALIDE 2014 – 2021 V LETU 2019 -
dopolnitev

V Ljubljani, dne 3. julij 2020

III. PRISPEVKI ZUNANJIH JAVNIH (KULTURNIH) USTANOV IN JAVNIH ZAVODOV

URESNIČEVANJE 1. CILJA API: OZAVEŠČANJE IN INFORMIRANJE

Programi:

SNG Nova Gorica

SNG Nova Gorica (v nadaljevanju SNG NG) izvaja dejavnosti za ozaveščanje javnosti o invalidih, ki so usmerjene proti stereotipom, predsodkom in škodljivim praksam z uprizoritvami predstav na tematiko invalidov. Z objavami na spletni strani SNG NG ter z objavami v drugih medijih o tovrstnih predstavah ter s teksti različnih avtorjev v spremnih gledaliških listih, ki prispevajo strokovni vidik k obravnavanju invalidske problematike, spodbujajo vse ukrepe, katerih cilj je ozaveščanje in informiranje.

(uresničevanje ukrepov 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 in 1.5)

Cankarjev dom

V Cankarjevem domu se trudijo, da invalidom nudijo možnost obiskovanja njihovih prireditev iz bogatega programskega sklopa, ki ga vsako leto pozorno oblikujejo. O dogodkih in prireditvah, ki so jih organizirali v letu 2019, so preko različnih medijev informirali tako invalide kot širšo javnost.

(uresničevanje ukrepov 1.1 in 1.5)

Gledališče Koper

V Gledališču Koper so v letu 2019 na njihove gledališke produkcije in otroške predstave povabili varovance Dnevnega centra Šentmar iz Kopra.

(uresničevanje ukrepa 1.1 in 1.3)

Dogodki:

Prešernovo gledališče Kranj

Na repertoarju imajo predstavo Zabava za Borisa Thomasa Bernharda, ki obravnava invalidsko tematiko. Predstavo si je ogledalo tudi večje število invalidov.

(uresničevanje ukrepov 1.1 in 1.3)

Mestno gledališče Ptuj

V Mestnem gledališču Ptuj imajo na repertoarju predstavo Mahmud, ki prikazuje invalidno osebo in predstavlja tematiko beguncev. Predstava je namenjena mladini in jo igrajo od leta 2012 dalje.

V letu 2019 je bila predstava odigrana dvakrat, enkrat na Ptuju, enkrat pa so z njo gostovali na Sinergy festivalu v Novem Sadu, festivalu, ki se ukvarja s problematiko manjšin in ranljivih skupin.

(uresničevanje ukrepov 1.1 in 1.3)

Anton Podbevšek Teater

Anton Podbevšek Teater (v nadaljevanju APT) se pri vsakoletni realizaciji programa povezuje z invalidskimi organizacijami. APT na ogled produkcij vabi člane Društva invalidov Novo mesto, ki so si že ogledali predstave v Anton Podbevšek Teatru. APT je članom društva Šent Novo mesto (Slovensko združenje za duševno zdravje) predstavil prostore gledališča in demonstriral svoj zvočno-lučni park. Pavle Ravnohrib je kot član APT-a realiziral Informans: France Prešeren v Centru slepih in slabovidnih Škofja Loka. APT se je ob novomeški premieri filma Družina, režiserja Roka Bička, povezal z Območnim združenjem Rdečega križa Novo mesto, ki je ob premieri filma Družina, skupaj z APT-om, realizirala humanitarno akcijo Pomagajmo družini Rajk, za člane družine, ki se soočajo z invalidnostjo in drugimi psihosocialnimi težavami. Člani APT-a: Matjaž Berger, Pavle Ravnohrib in Mitja Sočič (kot moderator dogodka) so izvedli javno branje del Edvarda Kocbeka članom Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, na dogodku Znani Slovenci berejo slepi in slabovidni.

(uresničevanje ukrepov 1.1, 1.2, 1.3 in 1.5)

SNG Maribor

SNG Maribor ima na repertoarju dramo Marka Haddona in Simona Stephensa Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa v režiji Mateje Kokol, ki obravnava Aspergerjev sindrom. Predstava se uprizarja tako za splošno publiko, kot za šolsko mladino, kjer v okviru pedagoških gradiv, učiteljem daje pomagala za obravnavo tematike predstave pred in po ogledu.

(uresničevanje ukrepov 1.1, 1.2 in 1.3)

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Slovensko ljudsko gledališče Celje (v nadaljevanju SLG Celje) uprizarja predstavo Oče, ki obravnava tematiko demence in predstavo Večni otrok, ki obravnava tematiko oseb s posebnimi potrebami (Dawnov sindrom). SLG Celje organizira tudi okrogle mize o predstavah z invalidsko tematiko, na katerih sodelujejo različni strokovnjaki in katerih namen je, da se širša javnost seznani z navedeno problematiko.

(uresničevanje ukrepov 1.1, 1.2 in 1.3)

URESNIČEVANJE 3. CILJA API: DOSTOPNOST

Programi:

SNG Nova Gorica

V SNG NG je omogočen dostop za invalide na obe gledališki prizorišči, tako v malo kot v veliko dvorano. Z objavami na spletni strani SNG NG pa invalidom zagotavljajo dostopnost do informacij.

S podpisom dogovora o dostopnosti obiskovanja gledaliških predstav nemih in gluhonemih z društvom in sponzorjem, nemim in gluhonemim omogočajo ogled predstav z znakovnim tolmačem.

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

Gledališče Koper

V Gledališču Koper zagotavljajo fizično dostopnost za invalide.

(uresničevanje ukrepa 3.2)

MGL Mestno gledališče

MGL Mestno gledališče Ljubljansko (v nadaljevanju MGL) ima urejen dostop do dvoran za invalidske vozičke (dvigalo). Prav tako na predstavah zagotavljajo možnost prisotnosti psa vodnika.

Redno sodelujejo z društvi in zavodi, in sicer s Filantropijo, Kralji ulice, Društvom za preventivno delo, Društvom zaupni telefon Samarijan, Ozaro Slovenija, Zavodom Pelikan in Društvom svetovalni svet ter invalidom omogočajo brezplačne ogled predstev (97 gledalcev v 2019).

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

Prešernovo gledališče Kranj

V Prešernovem gledališču Kranj je zagotovljena fizična dostopnost za invalide.

(uresničevanje ukrepa 3.2)

Cankarjev dom

Za vstop na njihove prireditve potrebujejo vstopnice tako obiskovalci na invalidskem vozičku kot njihovi spremljevalci, ki med predstavo sedijo na sedežu, označenem na vstopnici. Vstopnica za obiskovalca na invalidskem vozičku je brezplačna, spremljevalec jo plača. Prihod obiskovalcev na invalidskem vozičku je možno najaviti recepciji Cankarjevega doma in če želijo jim zagotovimo spremstvo oz. vodenje do dvoran in v njih do prostorov, predvidenih za invalidske vozičke.

Najprimernejši je vhod s Prešernove ceste, kjer je urejena klančina za invalidske vozičke. Vstop je mogoč skozi samodejna drsna vrata (širina 105 cm) ali dvokrilna nihajna vrata (širina 220 cm). S tega vhoda je mogoče priti do vseh dvoran in drugih prostorov. Vhod iz podhoda Maxija ima dvojna dvokrilna nihajna vrata (širina 190 cm) in v notranjosti Prvega preddverja dokaj strmi klančini za premostitev stopnic, zato je nujno potrebno spremstvo. Vhod s ploščadi Trga republike je brez stopnic in z dvokrilnimi nihajnimi vrati (širina 190 cm). Z dvigalom iz pritličja je invalidom omogočen dostop v vsa preddverja in dvorane. Širina vrat dvigala meri 110 cm (širina kabine 110 cm, dolžina kabine 230 cm).

Arhitekturne ovire (stopnice) v podhodu Maxija obiskovalcem na invalidskih vozičkih (če pridejo iz blagovnice Maximarket ali iz parkirne hiše) onemogočajo samostojen dostop do blagajne Cankarjevega doma, ki je v zgornjem nivoju podhoda. Zato so v letu 2019 pristopili k projektu montaže dvignestopniščne ploščadi poleg omenjenih stopnic, ki bi ta dostop omogočala. K sodelovanju so povabili tudi podjetji NLB d. d. in Mercator d. d., ki sta solastnika podhoda. Projekt dobro teče in bo realiziran v letu 2020.

V Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, kjer se nahaja prostor za osebe na invalidskih vozičkih, so se soočali s težavo, ko so obiskovalci – invalidi, prihajali na prireditev in pri tem za svojo mobilnost uporabljali električne scooterje. Ti pripomočki so veliko večjih dimenzij kot navadni vozički in zasedejo preveč prostora, ki je v dvorani namenjen njim. Zato so nabavili dodaten navaden invalidski voziček, zdaj imajo dva, na katera se omenjeni obiskovalci lahko presedejo. Tako so bolj okretni, zasedejo manj prostora, s tem pa omogočajo prisotnost večjega števila invalidov na prireditvi.

Prenovljene spletne strani www.cd-cc.si uporabljajo tehnologijo, ki omogoča, da si slepi in slabovidni vsebine lahko prilagodijo svojim potrebam.

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

Anton Podbevšek Teater

V okviru projekta »Rekonstrukcija in modernizacija Anton Podbevšek Teatra Novo mesto« iz leta 2011 so bile odstranjene arhitekturne ovire in urejeni dostopi za invalide. Celoten program APT se izvaja v invalidom prilagojenem okolju; prilagojen dostop do vhoda v Teater, v Dvorano novomeške pomladi in do sanitarij.

APT poroča o aktualnih dogodkih na svoji spletni strani, na Facebook strani, v medijih ter na platformi YouTube, še posebej ob gledaliških produkcijah, kjer je uporabljen znakovni jezik.

V produkcijah APT-a se v luči interdisciplinarnosti in multimedijem delovanju – sporočanju ter recepcije umetniške besede, uporablja video in tonsko gradivo v podporo senzoričnemu doživljanju predstav/projektov. Predstavitveni material za predstave/projekte je dostopen na spletni strani, na Facebooku strani, na displayih in na številnih drugih oglasnih mestih – na Dolenjskem, v Beli krajini, Posavju, osrednji Sloveniji,...

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

SNG Maribor

V SNG Maribor je gibalno oviranim omogočen dostop v gledališče in na prizorišča (klančina na vhodu, dostop brez ovir v parter desno Velike dvorane, demontažni sedeži v 1. vrsti parter sredina, prostor za 2 + 2 invalidska vozička, invalidsko dvigalo za dostop v parterne lože v Stari dvorani, dostop z dvigalom na Mali in Komorni oder ter Kazinsko dvorano, WC za invalide).

V Stari dvorani imajo slušno prizadeti možnost uporabe induktivne zanke za brezžični sprejem tona predstave na slušnih aparatih.

Invalidnim osebam nudijo popuste pri nakupu vstopnic in abonmajev. Invalidi imajo 30% popust pri nakupu rednih abonmajev. Pri ogledu predstave imajo osebe na invalidskih vozičkih prost vstop.

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Ob prenovi velike dvorane se je izboljšala fizična dostopnost do dvorane za invalide, prav tako je bil s to mislijo načrtovan in izpeljan projekt Malega odra. Poleg prizadevanj za izboljšanje fizične dostopnosti, si prizadevajo tudi za informiranje invalidskih organizacij.

(uresničevanje ukrepov 3.2 in 3.3)

Lutkovno gledališče Maribor

Lutkovno gledališče Maribor s svojim programom omogoča brezplačne vstopnice posameznikom ali skupini invalidov in osebam s posebnimi potrebami za ogled lutkovnih predstav, ogled gledališča ter po dogovoru izvaja pedagoški program, ki zajema različne podprograme (Za zaveso, 101 lutkovna fizika, Čarobne sence, Igrive ročne lutke, ustvarjalne delavnice, Minoritska pot in pogovore po predstavah).

(uresničevanje ukrepa 3.3)

Slovenski gledališki inštitut

Slovenski gledališki inštitut nadaljuje svoja prizadevanja za dostopnejšo uprizoritveno umetnost senzorno oviranim obiskovalcem. Zato v sodelovanju s krovnimi organizacijami organizira posvete, srečanja in strokovna izobraževanja, ki so namenjena gledališkim ustvarjalcem in umetnikom,

specialnim pedagogom, pripadnikom ciljnih skupin (slepi in slabovidni, gluhi in naglušni) ter vsem zainteresiranim. V okviru tega spodbuja razvoj avdiodeskripcije za gledališče in skrbi, da se pridobljeno znanje ohranja, izpopolnjuje in širi.

(uresničevanje ukrepov 3.3, 4.3, 4.6, 4.7, 4.9, 4.12)

Dogodki:

Anton Podbevšek Teater

APT je v letu 2019 sodeloval v pobudi Gledališki tolmač, ki gluhim in naglušnim omogoča ogled stalnih predstav na odrih največjih slovenskih gledališč. Pobudi Gledališki tolmač, ki pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja gluhim in naglušnim omogoča ogled predstav, se je poleg Društva gluhih in naglušnih Ljubljana pridružilo dvanajst slovenskih gledališč: Anton Podbevšek Teater, Gledališče Koper, Lutkovno gledališče Ljubljana, Lutkovno gledališče Maribor, Mestno gledališče ljubljansko, Mestno gledališče Ptuj, Prešernovo gledališče Kranj, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Ljubljana, Slovensko narodno gledališče Maribor in Slovensko narodne gledališče Nova Gorica.

V APT je bila tako 12. 4. 2019 izvedena predstava Katje Perat: Mazohistka, v režiji Nejca Gazvode, in s tolmačko znakovno interpretirana v slovenski jezik gluhih in naglušnih. Predstavo (12.4.) so si ogledali gluhi in naglušni Društva gluhih in naglušnih Ljubljana. APT se tudi v letu 2020 dogovarja za uprizoritev predstave v pobudi Gledališki tolmač.

Določene gledališke produkcije oziroma slovesnosti v produkciji APT-a so (bile) simultano prevajane v znakovni jezik: PogUM, XX. stoletje, Marina Abramović ali kako sem izgubil pot do Antigone,... Prav tako je v gledaliških produkcijah uporabljeno veliko video in tonskega gradiva v podporo senzoričnemu doživljanju predstav/projektov. APT je z Gledališčem Sensorium realiziral seminar in predstavo, ki ju je za obiskovalce APT-a izvedla Barbara Pia Jenič.

(uresničevanje ukrepa 3.3)

MGL Mestno gledališče

V okviru pobude Gledališki tolmač, ki jo organizira Društvo gluhih in naglušnih Ljubljana, ob podpori NLB in pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja, so gluhi in naglušni v MGL s pomočjo dveh gledaliških tolmačev v slovenski znakovni jezik spremljali muzikal Addamsovi.

(uresničevanje ukrepa 3.3)

Slovenski gledališki inštitut

Slovenski gledališki inštitut je v letu 2019 izvedel naslednje projekte, namenjene invalidom:

1. Doživetje Škofjeloškega pasijona in taktilna maketa po vzoru Kobetove slike »Škofjeloški pasijon« (avtorica: Barbara Bertalanič Domiter, mentorica: doc. dr. Aksinja Kermauner):

V okviru magistrskega študija tiflopedagogike je Barbara Bertalanič Domiter pod mentorstvom dr. Aksinje Kermauer izdelala tipno maketo Škofjeloškega pasijona po vzoru slike »Škofjeloški pasijon«, ki jo je leta 1967 naslikal Boris Kobe. V februarju 2015 je maketa dopolnila stalno razstavo gledališkega muzeja in od leta 2017 je razstavljena v prostorih v 1. nadstropju Slovenskega gledališkega inštituta. Predstavitev makete spremlja delavnica Doživetje Škofjeloškega pasijona, ki udeležencem na veččutni način približa zgodovino, pomen in podobo te procesije. Tako maketa kot delavnica sta namenjeni senzorno oviranim obiskovalcem, zlasti slepim, slabovidnim in gluhoslepim.

2. Jeziki gledališča, vodstvo z gluho vodičko v znakovnem jeziku po stalni razstavi Slovenskega gledališkega inštituta HOJA ZA GLEDALIŠČEM – od jezuitov do Cankarja:

Udeleženci v obliki interaktivnega vodstva spoznajo sistem gledaliških izraznih sredstev, ki bi jih lahko imenovali tudi znakovni jezik gledališča. Program se izvaja tudi v znakovnem jeziku pod vodstvom gluhega vodiča (Melanie Likar, gluha fotografinja) in je primeren za gluhe in naglušne obiskovalce.

3. Jeziki gledališča – video vodič:

Melanie Likar, gluha vodička, je posnela video vodič po stalni razstavi v slovenskem znakovnem jeziku s podnapisi. Vodič je na voljo skupinam in posameznim obiskovalcem, da jih uvede v vsebine razstave ter jih seznani o zgodovini gledališča na Slovenskem in gledaliških izraznih sredstvih. <https://www.youtube.com/watch?v=2b8baUllr4M>

4. Gledališče na dotik, veččutno vodstvo:

S pomočjo številnih modelov, maket in tipnih slik se udeleženci seznanijo z zgodovino gledališča na Slovenskem, zlasti z razvojem odrov in prostorov. Zaradi taktilnega zaznavanja in drugih veččutnih elementov je program primeren za slepe, slabovidne in gluhoslepe osebe ter osebe z motnjami v duševnem razvoju.

5. Obleka naredi človeka:

Gledališka delavnica je primerna tudi za osebe z okvaro sluha, saj temelji na vizualnih sporočilih in ustvarjanju, pri čemer komunikacija preko besedil ali govora ni bistvenega pomena. Vsebinsko se osredotoča na gledališki kostum in njegovo uporabo, na primer v pantomimičnem igranju vlog.

6. Commedia dell'arte:

Gledališka delavnica predstavlja zgodovino italijanske commedie dell'arte ter je osredotočena na spoznanje likov in njihovih značilnostih s pomočjo kostumov in telesnega izražanja. Delavnico izvaja gluha režiserka Lada Lištvanova v sodelovanju s tolmačko za znakovni jezik. Program je posledično dostopen tako slišnim kot osebam z okvaro sluha.

7. Prostor na dotik:

Občasno razstavo Prostor v prostoru: Scenografija na Slovenskem do leta 1991 so slepi in slabovidni obiskovalci predstavili s pomočjo taktilnih slik, kolažev in maket, ki so nastale po vzoru razstavljenih originalov. Razvoj odrskega prostora in scenografije se je udeležencem vodstev približeval tudi s pomočjo opisa slik ter z zvočnimi posnetki izbranih predstav. Poleg tega so v vodstvo vključili dostopne scenske/gledališke elemente na razstavi (boba za veter, projektor, reflektor, sulice/helebarde, model deželnega gledališča, podest, mačka iz opere Kleopatra in drugo). Prilagojeni pripomočki se zdaj po koncu razstave uporabljajo v okviru drugih programov za senzorno ovirane.

8. Podelitev Prešernovih nagrad:

Na pobudo predsednice upravnega odbora Prešernovega sklada Ire Ratej je Slovenski gledališki inštitut (v nadaljevanju SLOGI) v letu 2019 pristopil k sodelovanju pri izvedbi prilagoditev za slepe in slabovidne ter gluhe in naglušne obiskovalce proslave ob podelitvi Prešernovih nagrad, ki je bila 7. 2. 2020 v Cankarjevem domu v Ljubljani. SLOGI je koordiniral sodelovanje organizacijskega odbora z Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije ter Zvezo društev gluhih in naglušnih Slovenije. Poleg tega je aktivno sodeloval z RTV Slovenija (oddelek »Dostopno«) pri pripravi avdiodeskripcije.

(uresničevanje ukrepov 3.3, 4.3, 4.6, 4.7, 4.9, 4.12, 4.13, 5.3 in 8.7)

URESNIČEVANJE 4. CILJA API: VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

Programi:

Anton Podbevšek Teater

APT je v letu 2019 sodeloval z Osnovno šolo Dragotin Kette, VDC Novo mesto, Društvom Šent Novo mesto, Društvom invalidov Novo mesto, Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije in njegovim predsednikom Tomažem Wraberjem, Centrom slepih in slabovidnih Škofja Loka, Društvom gluhih in naglušnih Ljubljana,...

(uresničevanje ukrepov 4.3 in 4.6)

Lutkovno gledališče Maribor

Lutkovno gledališče Maribor je v letu 2019 sodelovalo s Centrom za sluh in govor (497 obiskovalcev si je ogledalo 8 predstav, s polovico obiskovalcev so izvedli tudi kulturno-vzgojne programe Za zaveso in 101 lutkovno fiziko), Centrom Naprej (35 obiskovalcev (Platnomer, 4. 12. 2019)), ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje (25 obiskovalcev (predstava Bela kamela, 6. 5. 2019)), Zavodom Dornava (22 obiskovalcev (predstava Sneguljčica, 11. 4. 2019 in Janček ježek, 21. 10. 2019)), OŠ Gustav Šilih (161 obiskovalcev (predstava Janček ježek, 21. 10. 2019, in Zlatolaska in trije medvedi, 17. 12. 2019)) in Društvom slepih in slabovidnih (60 obiskovalcev (predstava Zlatolaska in trije medvedi, 21. 12. 2019)).

(uresničevanje ukrepa 4.3)

URESNIČEVANJE 5. CILJA API: DELO IN ZAPOSLOVANJE

Količinski podatki:

SNG Nova Gorica

V SNG NG so zaposlene 3 invalidne osebe.

(uresničevanje ukrepa 5.3)

MGL Mestno gledališče

V MGL sta trenutno zaposlena dva invalida za polovičen delovni čas, en strokovni sodelavec in en scenski tehnik.

(uresničevanje ukrepa 5.3)

Cankarjev dom

V Cankarjevem domu imajo zaposlenih 9 invalidov II. in III. kategorije, od tega jih 6 dela v polovičnem delovnem času, trije pa z omejitvami. Za njih so ali prilagodili delovno mesto, delovna sredstva, delovni čas ali pa jih prerazporedili na drugo, za njih bolj ustrezno delovno mesto v skladu s preostalimi delovnimi zmognostmi delavca.

V letu 2019 so zaključili s prilagoditvijo delovnega mesta in z nakupom delovnih sredstev za delavca, ki je pridobil III. kategorijo invalidnosti. Pridobljena finančna sredstva (ZPIZ) v višini 843,13 EUR so porabili za nakup transportnega vozička, prilagodljivega stola, prilagoditev višine delovne mize in nakup manjše lestve.

(uresničevanje ukrepov 5.2 in 5.3)

SNG Maribor

V SNG Maribor imajo zaposlenih 12 invalidov. Delo, ki ga opravljajo je prilagojeno delovnim omejitvam in njihovim preostali delovni zmognosti.

(uresničevanje ukrepov 5.2 in 5.3)

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Slovensko ljudsko gledališče Celje zaposluje invalida, ima sistemizirano delovno mesto, primerno za invalide, in izpolnjuje zakonske obveznosti v zvezi z zaposlovanjem invalidov.

(uresničevanje ukrepa 5.3)

URESNIČEVANJE 8. CILJA API: KULTURNO UDEJSTVOVANJE

Dogodki:

Prešernovo gledališče Kranj

Prešernovo gledališče Kranj je bilo v letu 2019 soorganizator festivala odrske umetnosti za ranljive skupine INTEGRA, ki ga organizira Društvo ProSoc. Namen festivala je vključevanje različnih ranljivih skupin prebivalstva skozi kulturo in umetnost ne glede na njihovo posebnost, ki je lahko ovira ali prednost.

(uresničevanje ukrepov 8.1, 1.1, 1.3 in 1.5)

URESNIČEVANJE 12. CILJA API: NASILJE IN DISKRIMINACIJA

Programi:

Anton Podbevšek Teater

APT skozi produkcijo oziroma skozi predstave ozavešča invalide o njihovih pravicah in možnostih ukrepanja ob morebitnih zlorabah, nasilju in o odkrivanju ter preprečevanju nasilja nad invalidi.

(uresničevanje ukrepa 12.2)

Pripravila:
Nina Brulc
podsekretarka
Služba za kulturne raznolikosti in človekove pravice